

WG. 6846.2.1.2024

DECYZJA

Na podstawie art. 8 ust. 1 i 6, w związku z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (t.j. Dz.U. 2022.140) oraz art. 104 i 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. 2024.572), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Opinogóra Górna - działającego na rzecz Gminy Opinogóra Górna

o r z e k a m :

uznać, że nieruchomość oznaczona działką ewidencyjną nr 43 o pow. 0,1076 ha, położona w obrębie 0032 Wilkowo gmina Opinogóra Górna, **stanowi mienie gromadzkie.**

UZASADNIENIE

W dniu 11 marca 2024 roku do Starosty Ciechanowskiego wpłynął wniosek Wójta Gminy Opinogóra Górna, działającego w imieniu i na rzecz Gminy Opinogóra Górna w sprawie przeprowadzenia postępowania mającego na celu zbadanie, czy działka ewidencyjna nr 43 o pow. 0,1076 ha, położony w miejscowości Wilkowo gmina Opinogóra Górna, stanowi mienie gromadzkie. Wraz z wnioskiem Wnioskodawca złożył protokół z przesłuchania trzech świadków (mieszkańców wsi Wilkowo), na okoliczność ustalenia pochodzenia prawnego mienia gromadzkiego z dnia 08 marca 2024 roku, oraz dokumentację mapową, w tym mapę sporządzoną w 1912 roku, na której aktualna działka widnieje jako „Woda”. Z treści przedłożonego protokołu wynika, że działka nr 43 stanowiąca staw wiejski, użytkowana była od zawsze przez wszystkich mieszkańców wsi Wilkowo.

Art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (tj. Dz.U.2016.703) wskazuje, że starosta w drodze decyzji ustala, stosownie do art. 1 ust. 2 i 3 w/w ustawy, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie.

Zgodnie z treścią wyżej powołanej ustawy *za mienie gromadzkie można uznać te nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne położone na terenach wiejskich, które stanowią mienie gromadzkie, w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy tj. 5 lipca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, były faktycznie użytkowane przez mieszkańców wsi.*

Definicja mienia gromadzkiego zawarta została w § 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29.11.1962 roku w sprawie zarządu mieniem gromadzkim i trybu jego zbywania (Dz.U. 1962 r. Nr 64, poz. 303). Przepis ten stwierdza, że przez mienie gromadzkie należy rozumieć mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25.09.1954 roku o reformie podziału administracyjnego i o powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz.U. Nr

43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe.

Pojęcie „majątek gromady” i „dobro gromadzkie” odpowiadają podstawowym formom własności gromady, wprowadzonych przez ustawę z dnia 23.03.1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 35, poz.294). „Majątek gromady” był wyłączony z użytku powszechnego oraz użytku mieszkańców gromady. Z majątku tego korzystała gromada jako osoba prawna. „Dobro Gromadzkie” było przeznaczone do powszechnego użytku gromady bądź było przeznaczone do użytku wszystkich lub niektórych grup mieszkańców gromady. Przez dawne gromady rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25.09.1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (§ 1 pkt.3).

Na majątek gromadzki składały się grunty stanowiące własność gromady, nadane jej także na podstawie tabel likwidacyjnych oraz nabyte przezeń na podstawie czynności prawnych, a także wydzielone jako dobro gromady, przeznaczone na cele ogólne mieszkańców gromady, czyli mieszkańców wsi. Przeznaczeniem ich było zaspokojenie zbiorowych potrzeb publicznych mieszkańców wsi, związanych z administracją, oświatą, utrzymaniem sołtysa, szkoły, karczmy, kowala itp. Czerpane z nich pożytki zarówno cywilne (czynsze z dzierżawy) jak i naturalne (gлина, żwir, torf) zużywane były na te cele.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (t.j. Dz.U. 2022.140) wspólnotami gruntowymi podlegającymi zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w ustawie są nieruchomości rolne, leśne oraz obszary wodne:

- 1) nadane w wyniku uwłaszczenia włościan i mieszczan-rolników na wspólną własność, we wspólne posiadane lub do wspólnego użytkowania ogółowi, pewnej grupie lub niektórym mieszkańcom jednej albo kilku wsi;
- 2) wydzielone tytułem wynagrodzenia za zniesione służebności, wynikające z urzędzenia ziemskiego włościan i mieszczan-rolników, na wspólną własność, we wspólne posiadane lub do wspólnego użytkowania gminie, miejscowości albo ogółowi uprawnionych do wykonywania służebności;
- 3) powstałe w wyniku podziału pomiędzy zespoły mieszkańców poszczególnych wsi gruntów, które nadane zostały przy uwłaszczeniu włościan i mieszczan-rolników mieszkańcom kilku wsi na wspólną własność, we wspólne posiadane lub do wspólnego użytkowania;
- 4) użytkowane wspólnie przez mieszkańców dawnych okolic i zaścianków oraz należące do wspólnot urbarialnych i spółek szłańniczych;
- 5) otrzymane przez grupę mieszkańców jednej lub kilku wsi na wspólną własność i do wspólnego użytkowania w drodze przywilejów i darowizn bądź nabyte w takim celu;
- 6) zapisane w księgach wieczystych(gruntowych) jako własność gminy (gromady), jeżeli w księgach tych istnieje wpis o uprawnieniu określonych grup mieszkańców gminy (gromady) do wieczystego użytkowania i pobierania pożytków z tych nieruchomości;

- 7) stanowiące dobro gromadzkie(gminne) będące we wspólnym użytkowaniu na terenach województw rzeszowskiego, krakowskiego oraz powiatu cieszyńskiego województwa katowickiego.

Natomiast art. 1 ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych stanowi, że „oprócz wspólnot gruntowych (ust. 1) podlegają zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie także nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące minie gromadzkie, w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi”.

Z kolei ust. 3 art. 1 w/w ustawy wskazuje, że przepis ust. 2 nie dotyczy mienia gromadzkiego położonego na terenie miast i osiedli.

Zatem do ustalenia czy przedmiotowa nieruchomość, oznaczona aktualną działką ewidencyjną nr 43, stanowiła mienie gromadzkie na dzień wejścia w życie w/w ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, istotne znaczenie ma okoliczność czy nieruchomość ta należała do istniejących w okresie 1933 r do 1954 roku gromad, jako jednostki samorządu terytorialnego, mającego osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków oraz czy przed 5 lipca 1963 roku była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi Wilkowo.

Decyzja o uznaniu za mienie gromadzkie ma charakter deklaratoryjny, co oznacza, że rozstrzygnięcie wydane w trybie art. 8 ust. 1 poświadcza jedynie stan prawny nieruchomości istniejący w dniu wejścia w życie ustawy.

W toku postępowania wyjaśniającego ustalono.

Pierwszy rejestr ewidencji gruntów dla wsi Wilkowo gromady Wola Wierzbowska, powiat ciechanowski, województwo warszawskie sporządzony został 15 października 1960 roku. Wg tego rejestru, w jednostce rejestrowej 19, w pozycji „osoba władająca gruntem” wpisano „Wspólnoty gromadzkie” do działki nr 39 o powierzchni 0,08 ha. Zapis „Wspólnoty gromadzkie” przekreślono w 1975 roku i jako właściciela wpisano „Wspólnoty gminne”, na jakiej podstawie nie wiadomo.

Przed opracowaniem pierwszego rejestru gruntów, w lipcu 1959 roku geodeta Jan Andrasik - pracownik Oddziału Geodezji Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie na zebraniu użytkowników i właścicieli gruntów wsi Wilkowo, w obecności przedstawiciela Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Woli Wierzbowskiej sołtysa wsi Wilkowo Purzyckiego Michała oraz przedstawicieli wsi Wilkowo: Kołakowskiego Józefa, Sosnowskiego Apolinarego ustalił, że działka nr 39 stanowi wspólny wodopój mieszkańców wsi Wilkowo. Informację tę zawiera operat techniczny, wykonany przy klasyfikacji gruntów, przyjęty do zasobu geodezyjnego pod Nr KERG:127/5/15/1964.

Z danych operatu ewidencji gruntów obrębu Wilkowo gmina Opinogóra Górna, powstałego w 1982 roku wynika, że dotychczasowa działka nr 39 otrzymała numer 43, a jej powierzchnia wynosi 0,1076 ha. Działka 43 widnieje w poz. rej.15, a jako osoba władająca gruntem wpisano „Wspólnota wsi Wilkowo”.

Prowadząc postępowanie tutejszy organ wystąpił do:

- Archiwum Państwowego w Warszawie, Oddział w Mławie z zapytaniem, czy posiada dokumenty świadczące, że działka nr 43 (dawna 39), w kresie od 1933 roku do 1954 roku stanowiła mienie gromadzkie tzn. majątek dawnych gromad, majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe. W odpowiedzi Archiwum przysłało jedynie kserokopię rejestru pomiarowo-klasyfikacyjnego z 06.03.1960 roku, z którego wynika, że do działki nr 39 (wodopoju) jako posiadaczka wpisana była „Wspólnota gromadzka”,
- Sądu Rejonowego w Ciechanowie, VI Wydziału Ksiąg Wieczystych, z zapytaniem czy dla nieruchomości stanowiącej przedmiot niniejszego postępowania istnieje księga wieczysta lub zbiór dokumentów. W odpowiedzi uzyskano informację, że Sad Rejonowy w Ciechanowie VI Wydział Ksiąg Wieczystych nie prowadzi księgi wieczystej ani zbioru dokumentów

Biorąc powyższe pod uwagę, w tym zeznania świadków, należało orzec jak w sentencji.

Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz.U. 2022 r. poz.140 t.j.) decyzję o ustaleniu, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie, podaje się do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości oraz ogłasza wywieszając w urzędzie gminy oraz w starostwie powiatowym na okres 14 dni, a także zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej gminy i powiatu oraz w prasie lokalnej.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji służy prawo wniesienia odwołania do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Starosty Ciechanowskiego, w terminie 14 dni od daty publicznego jej ogłoszenia.
2. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Otrzymują:

1. Gmina Opinogóra Górna
2. Urząd Gminy w Opinogórze Górnej
3. Sołtys wsi Wilkowo
4. a/a

STAROSTA
Jan Andrzej Kuśkiewicz

Do wiadomości:

1. Ewidencja gruntów w/m.

BP.